

Suorakylvön kannattavuuteen vaikuttaa moni asia

Markku Lätti, TTS tutkimus

Suorakylvöllä on niin puolustajansa kuin vastustajansakin. Menetelmällä onnistuminen ja sen kannattavuus riippuvat kuitenkin aina maatilojen erilaisista lähtökohdista.

Suorakylvön kannattavuutta on tarkasteltava tilakohtaisesti. Pääsääntöisesti taloudellisinta on perustaa kasvusto olemassa olevalla kalustolla, jos työvoimaa on saatavilla ja tilan kylvökälyllä ei juuri ole myyntiarvoa. Uudet suorakylvökoneet voivat nimittäin olla jopa kolmanneksen tai puolet kalliimpia kuin tavalliset kylvökoneet. Lisäksi etenkin siirtymävaiheessa voi olla tarpeellista säilyttää muokkauskalustoa, joka muuten voitaisiin myydä.

Kasvinsuojelutarpeen mahdollinen lisääntyminen – esimerkiksi ylimääräinen glyfosaattikälyllä – lisää viljelykustannuksia 10–15 €/ha. Siemenmäärää tarvitsee viljoista lisätä vain kevätvehnällä, 10 %, mikä aiheuttaa 10 €/ha lisäkustannuksia.

Tavoitteena hyvä sato

Suorakylvöllä on saatu sekä suurempia että pienempiä satoja kuin perinteisellä kylvöllä. Eniten satotasoon vaikuttavat viljelijän ammattitaito, sääolot ja peltolohkon ominaisuudet. Viljelyn kannattavuutta tarkasteltaessa on hyvä muistaa, että jokainen 100 kg satoa lisää viljojen myyntituloa 14–26 € ja rypsin yli 40 €.

Puitaessa suorakylvetty vilja on usein noin prosenttiyksikön kosteampaa kuin perinteisesti kylvetty. Tällöin kuivatusaika pitenee tunnilla ja lisäkustannusta tulee 1–1,8 €/viljattonni omalla kuivurilla kuivattaessa. Neljän tonnin satotasolla tämä tarkoittaa esimerkiksi 50 ha:n kylvöpinta-alalla 200–360 €:n ja kuuden tonnin satotasolla 300–540 €:n vuosittaista lisäkustannusta.

Rahtikuivausta käytettäessä lisäkustannus on vastaavasti noin 1,5–3 €/tonni, mikä 50 ha:n kylvöpinta-alalla ja neljän tonnin satotasolla tarkoittaa 300–600 €:n ja kuuden tonnin satotasolla 450–900 €:n lisäkustannusta.

Työaikasäästöt tuntuvia

Suorakylvössä säästyy työaika ja siten myös kustannuksia. 50 ha:n suuruisen kasvuston perustaminen kestää perinteisellä kylvöketjulla noin 250 h ja 100 ha:n kasvuston noin 350 h. Kevennetyllä muokkauksella aikaa kuluu vastaavasti 140 h ja 180 h. Suorakylvössä vastaavat ajat ovat 60 h ja 110 h.

Jos oman työn palkkavaatimukseksi lasketaan 10 €/a, säästyy 50 ha:n suorakylvöalalla vuodessa 800–1 900 € työkustannuksia ja 100 ha:lla 700–2 400 €/a riippuen aikaisemmasta kylvöketjusta. Säästö tosin realisoituu vasta sitten, kun säästetyllä ajalla tehdään tuottavaa työtä, joka muuten olisi jäänyt tekemättä. Jos kylvötoissa on ennen käytetty palkattua työvoimaa, säästöä tulee heti lähes kaksinkertaisesti omaan palkkavaatimukseen nähden. Työajan ja kustannusten säästöt ovat luonnollisesti pienempiä, jos lohkoilla joudutaan tekemään valmistelevia työvaiheita ennen suorakylvöä.

Siirtoajo vähenee

Suorakylvö säästää myös siirtoajoa talouskeskuksesta peltolohkoille ja takaisin. Perinteiseen työketjuun verrattuna 50 ha:n suorakylvötilalla säästöä tulee vähintään 160 km:ä, mikä tarkoittaa noin 40 €:n polttoainekuluja, 80–140 €:n työkustannuksia ja noin 60 €:n traktorin peruskustannuksia vuodessa. 100 ha:n suorakylvötilalla säästöjä tulee vastaavasti 120, 170–300 ja 190 €/vuosi.

Kalusto itsellä, yhteiskäytössä vai urakoijalla?

Kasvuston perustamisen kannattavuus luonnollisesti paranee, jos suorakylvökoneeseen ei tarvitse investoida suuria summia. Kannattavuus edellyttää kuitenkin kohtuullisia satotasoja. Kaluston kiinteät kustannukset eivät ainakaan vähene perinteiseen kylvötapaan verrattuna, ellei osaa muokkauskalustosta myydä. Toisaalta suorakylvökoneen hankkiminen voi olla jopa edullisempää kuin koko myyntiarvottoman perinteisen kylvöketjun uusiminen.

Kylvötoiden teettäminen urakoijalla on usein edullisin vaihtoehto. Urakointipalveluiden käyttö on ollut kannattavaa vielä noin 100 ha:n viljelypinta-alalla, kun sitä verrataan oman, uuden perinteisen kylvöketjun tai suorakylvökoneen käyttöön. Isommilla kylvöpinta-aloilla oman tai yhteiskäytössä olevan suorakylvökoneen käyttö on edullisinta. Oletuksena on, että kalusto hankitaan uutena ja vanhalla kalustolla ei ole myynti- eikä käyttöarvoa. Jos kalustolla on käyttöarvoa, muttei myyntiarvoa, kannattaa vanha kalusto monesti käyttää loppuun. Suorakylvön hehtaarikohtaiset kustannukset pienenevät myös, kun viljelijä urakoi omalla suorakylvökoneellaan.

Kannusteita suorakylvöön

Ympäristötuen lisätoimenpiteissä on valittavina peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys (vähintään 30 %) sekä A- ja B-tukialueilla peltojen tehostettu talviaikainen kasvipeitteisyys (vähintään 50 %). Nämä ehdot täyttyvät automaattisesti kevätkylvöön tarkoitetuilla talvikauden aikaisilla sänkipelloilla.

Kirjoituksessa on käytetty joulukuun 2007 ja tammikuun 2008 arvonlisäverottomia hintoja.

Lisätietoja: markku.latti@tts.fi
puh. 044 714 3691

Markku Lätti

Moni suorakylväjä arvottaa taloudellisten tekijöiden lisäksi myös kiireettömämpää kylvöaikaa ja vapaa-ajan lisääntymistä.